

DEBRECENI ÚJSÁG

Előfizetés helyben és vidéken.

Hónapra 2000 K. Három hónapra 6000 K.
Egyes szám kizárólag vasár- és ünnepnap 230 K.
Előfizetésük hétfő kivételével minden nap.

Feloldó szerkesztő és lapfőigazgató

THAN GYULA

Szerkesztőség és kiadóhivatal

Debrecen, Kossuth utca 3. szám alatt I. emelet.
A Debreceni Első Takarékpénztár épületében.
Egyes szám kizárólag vasár- és ünnepnap 230 K.

Gróf Klebelsberg Runót

a Bethlen-kormány serénykedő közoktatásügyi miniszterét üdvözölhetjük Debrecen város közönsége az ősi falak között, melyeken belől minden időkben szívesen állított oltárt a város polgársága a tudományos nevelés céljaira.

Régi elhajások, félszázados küzdelmek váltóra válása alkalmából, a debreceni egyetem felállításával kapcsolatban, nem először üdvözölhetjük a magyar kormány közoktatásügyi miniszterét, aki egyetlen alkalmat sem mulasztott el, hogy a debreceni egyetemi oktatás országosan nagy jelentőségű személyes megjelenésével dokumentálja. Eljön hozzánk most is, mikor az egyetemi klinikák, melyek ugyan már eddig is teljesítették magasabb feladatukat, a szenvedő emberiség jóvoltára, — ünnepi aktus keretében adtnak át a nyilvánosságnak s amikor ugyancsak egyik másik tudományos intézményünk, a Déri-múzeum fundamentumának legelső tégliját helyezték el, ugyancsak a nagyjelentőségű alkotáshoz méltó ünnepeké között.

Klebelsberg Kunó kiváló hazafias érdemeit sokoldalú, klasszikusan tudományos képzettségét felesleges lenne e helyen Debrecen közönsége számára bővebben méltatnunk. Már Tisza István gróf idejében, mint a legnagyobb magyar államférfiak egyikének méltó tanítványa, jogos várományosa volt a kultuszminiszteri széknek s mint közoktatásügyi államtitkárnak, ő benne látták tekintélyben gazdag, nemes, komoly törekvéseiktől áthatott államférfiaink a jövőd közoktatási miniszterét, a Trefortok, Wlasits-ok méltó örökösét.

Nehéz időkben, a legsúlyosabb körülmények közt foglalta el nagyjelentőségű tisztségét Klebelsberg Kunó gróf, többször hangoztatott nyilatkozata szerint teljes tudásvágyú vállalkozása fontosságának. Szállóigévé vált ama mondása, hogy Magyarország elyeszett javait, kizárólag kulturális fölénye révén szerezheti vissza. Hogy pedig e kijelentése nem csak felületesen oda-dobott, szépcsendülő frázis, volt, hanem egy sok megpróbáltatáson keresztül ment nemzet legelső tanító mesterének leg tisztább, lelke mélyén átértett, meggyőződésének klasszikus tömörített megnyilatkozása is, azt gróf Klebelsberg Kunó cselekedeteivel is igazolta.

Mindenütt ott van az ő segítő keze, ahol arról van szó, hogy, minden nehézségekkel megküzdve, tovább építhessünk, a romokon, kulturális fejlődésünk templomait, hogy oltárokat gyújthassunk a tudományos kiképzés, a művészetek és az ismeretserterjesztés jól felfogott érdekében.

Igazán szarancsésnek mondható, hogy akadt egy olyan emberünk, mint Klebelsberg Kunó gróf, aki egyik oldalról a nemés hagyományokra, ősi tradíciókra támaszkodva, másik oldalról nem tévesztve szem elől a bámulatos iramban előretörő modern ujjításokat, ott tartja dolgos kezét az ország kulturális vérkeringésének útjában.

Jól tudjuk, megvagyunk győződve arról, hogy most is nem csak a hivatalos kötelesség hozta körünkbe

gróf Klebelsberg Runót, hanem az a hajongó lelkesedés, zavartalanul átértett öröm is, melyek mindenkor útjelzői az ő kultuszminiszteri tevékenységének.

Mikor mi is hasonló lelkes örömmel, rajongó hittel üdvözöljük őt az ősi város régi falai között, abban a reményben is tessük ezt, hogy az egye-

temévé elődött s egy lelkes honfű: Déri Frigyes bőkezű ajándéka révén pártát ritkító múzeummal gyarapított Debrecen város kulturális ügyei jó irányban való fejlődése iránt a jövőben is azzal a jóindulattal s megbeszélhetlen figyelemmel fog érdeklődni, amellyel eddig is viselkedett.

Szy. Zn.

Belföldi kölcsön kiadásáról Magyarországon ez időszertint szó sem lehet.

Az utóbbi időben egyes politikai körök nyilván tendenciózusan azt híresztelik, mintha a kormány a közel jövőben belföldi kölcsön kiadásával kívánna foglalkozni. Az ügyvel kapcsolatban egy ismét és mértékadó közgazdasági szakértőnk, akinek véleménye erősen szokta beolygolni a pénzügyi helyzetet, a következőket mondotta:

— Nem hiszem, hogy komoly pénzügyi körök egyáltalán foglalkoznának a belföldi kölcsön kibocsátásá-

nak kérdésével. Magyarországon ez időszertint hiányoznak mindazok az erőforrások, amelyek a belső kölcsön sikerét biztosítanák. Ahogyan én ismerek a jelenlegi pénzügyi kormányzat intencióit ez nem is fog következni. Másrészt a külföldi példa is határozottan a belföldi kölcsön ellen szól. Az a meggyőződésem, hogy az egész kérdés csak elvi jelentőségű és Magyarországon egy belföldi kölcsön kibocsátásáról ez idő szertint szó sem lehet.

Ma dönt a pénzügyminiszter a tőzsdeadó ügyében.

A parlament elnapolásakor a kormánnyal szemben álló pártok a szünet ellen a földbirtokreform novella körül avval is próbáltak érvelni, hogy a kormány és az egységspárt részéről megindított inszégakció eredményét veszélyezteti az elnapolás. Megállapítható, hogy aggodalomra nincsen ok, mert a szünet után a javaslatot a többség amugy is elfogadja és így semmi akadály nincs annak, hogy az államkincstár az inszégakció javára a szükséges összegeket előlegezze.

Az inszégakció előadojával Kállay Tibor közölte, hogy a több milliárdot kitevő összeget előlegezi a nyomoronyító bizottságnak. A kormány elhatározásának az a jelentősége van, hogy az inszégakció azonnal megkezdheti működését. Az előlegezendő összegből beszerzik a szükséges ruha és cipő mennyiséget, amelyet olesó áron engednek át az igényjogultaknak. A segélyre jogosultakat a népjólét miniszterium egy pártközi bizottság közreműködésével főispáni jelentés alapján állítja össze.

Az egységspárt vasárnap megkezd-

di propaganda üléseinek sorozatát és pedig Héj Imre kerületében Balatonfüreden. Ezen a négyülésen részt vesz Rakovszky Iván belügyminiszter is és hírszerint válaszolni fog a fajvédő csoport támadásaira.

A nemrégiben elfogadott indemnitási törvény megadja a felhatalmazást a pénzügyminiszternek arra, hogy önmállóan döntson ebben a kérdésben, amely az utóbbi napokban a legelőkeltebben foglalkoztatta a pénzügyi és közgazdasági köröket.

A pénzügyminiszter külföldi utjáról való visszatérése után azonnal értekezésre lépett a tőzsde elnökségével és más szakférfiak bevonásával szakértekezletet tartottak, amelyen Kállay Tibor meghallgatta mindazon kifogásokat és észrevételeket, amelyek a legnagyobb mértékben aggályosnak mondták az adótervezet felvételét. Kállay Tibor az értekezleten kijelentésbe helyezte, hogy a különböző érdekeltségek összeegyeztetésével fogja a kérdést megoldani és a döntésnél kizárólag a közérdekre lesz tekintettel. A döntés előre láthatólag ma történik meg.

Friedrich István nyilatkozata.

Az ellenzéki blokkba a mérsékeltébb irány híve.

A fajvédő blokk tegnapi bankettjén két nyilatkozat hangozott el, az egyik a külföldi kölcsön kérdésével, a másik a csoport közéleti politikai magatartásával foglalkozott.

Friedrich István, aki mint tudósítónk előtt nyilatkozatából kiderül most már elhibázottnak és lehetetlenné tart minden belföldi kölcsönt. Friedrich kijelentette munkatársunk előtt, hogy ő a banketten fel sem szólalt. Az őt elhangzott beszédekre azonban most a következő nyilatkozatot teszi:

Köztudomású, hogy közjogi kérdésekben eltérések állanak fenn. Szövetkezésünk alkalmából azonban az el-

terleteket fötre tettük és azt mondom, hogy nagyon sok kérdésben közös platformra tudunk helyezkedni és a fennálló közjogi ellentétek dolgában is meg lesz közöttünk a megállapodás, a békés egységért örömmel csatlakozom ahhoz a cél kifejtéséhez, hogy minden kérdésben együtt haladjunk, mert minden nagy politikai cél érdekében hajlandó vagyok a multat és mindent feledni. Nagyon természetes, hogy a keresztény ellenzéki blokknak és minden szövetkezésnek van radikális és mérsékeltébb szánya, ez azonban csuván a vérmérsélet kérdése.

Allásfoglalásunkat a kölcsön ügyé-

ben a közvélemény egészen rosszul értelmezi. Ha a külföldi kölcsön elmarad, akkor az a kormány hibás kormányzati politikájának és a külföldi sajtó kampányának tulajdonítható. A magyar nemzet sorsa nem függhet a külföldi kölcsöntől. Kedvező és tűrhető feltételek mellett adandó külföldi kölcsön természetesen el kell fogadni. Ez ellen senki kifogást nem emel.

Ami azt az álláspontot illeti, hogy a belföldi kölcsön felvételére megvan-e a mód és lehetőség, erre én azt mondtam, hogy megoldási módnak tartottam volna egy-két hónappal ezelőtt azonban ma már nem. A belföldi kölcsön gondolata már későn vetődött fel és elhibázott volt akkor, amikor az antanttal tárgyalunk. Ennyit őszintén kijelentek, hogy pénzügyi helyzetünket katasztrófálisnak és végzetesnek tartom. E szomorú meggyőződésemet nem titkolom el sohasem.

Az én álláspontomat a fajvédő blokkban a közvélemény tévesen értelmezi. Én a keresztény ellenzéki blokkban a mérsékeltébb irányzatot képviselem és a békés indulásnak vagyok a híve. Mindent el fogok követni, hogy a blokkhoz tartozó politikuskok a sajtó organumokban semmi olyan ne kössenek el, ami úgy a törvényesség, mint a politikai tapintat szempontjából kifogásolható, vagy a külföldi kölcsön ügyére ártana.

Közölte még Friedrich, hogy a fajvédők akciójukat folytatják Legközelebb Abádszalokon Gombos Gyula kerületében lesz nagygyűlés.

A miniszterelnök a külföldi tanácskozásokról.

Az eddigi tervek szerint szeptember 30-án Simontonyán Pesthy Pál beszámoló gyűlésén részt vesz Bethlen István is, aki ismertetni fogja külföldi tárgyalásainak eredményét.

A cseh hadsereg a csehek ellen.

A cseh hadsereg buktatta meg a cseheket a felvidéken. A repülőgépekről dobálták le a cseh ellenes röpirokat.

Lendvai beszéde.

Lendvai vasárnap elhangzott beszédevel kapcsolatban kérdést intéztünk Botka Sándor dr. rendőrfőtanácsoshoz, aki a zsidó sajtó híradása szerint állam és felekezet elleni igazgatás kritériumát állapította volna meg Lendvai beszédében és aki kérdésünkre a következőket válaszolta:

— Mi, nem állapítunk meg semmit, minden erre vonatkozó közlemény téves. A redőrség a Lendvai és a többi szónokok beszédét kötelességéhez híven felterjesztette felettes hatóságához, annak megállapítása végett, hogy a beszéd tartalmazza üldözendő tényálladékat. A felső hatóság ma eldönti, hogy igaztás volt-e a Lendvai beszéde, vagy sem.

Az EME második és harmadik kerületi csoportjainak mára hirdett taggyűlését a redőrség közrendészeti okokból betiltotta.

A luxusadót felemelik.

Budapest, szept. 21. 10-12 nap múlva felemelik a luxusadó értékhatárát.

Megváltoztatják a vámtarifát.

A vámokat mérsékelni fogják. A földművelésügyi miniszterium közbenjárásának hatására megváltoztatják a vámtarifát törvényjavaslatot.

A szerb-bolgár viszony.

Belgrád, szept. 21. A szerb-bolgár viszonyban beállott feszültségről szóló híreket hivatalos körökben tulzottnak tartják. A jugoszláv határ minden meglepetés ellen biztosítva van.

Keresik a soffőr gyilkosát.

A rendőrség enyhesen folyik tovább a nyomozás a soffőr gyilkosságának kézrekerítésére.

A rendőrség a nyomozás során már több fiatalembert állított elé, azonban ezek mind alibit igazoltak. A nyomozást most már a vidékre is kiterjesztették. Ma jelentés érkezett Páparól, ahol egy razzia alkalmából lefoglaltak egy fiatalembert, kire teljesen ráillik a személyleírás. A rendőrség egy másik nyomon is van, egy fiatalembert keresnek a detektívek, aki már három napja eltűnt lakásáról és akit a tett elkövetésével gyanúsítanak.

A mai tőzsde.

A korona 0.305.

Zürichi zárlat: Berlin 4 fél, Hollandia 222 negyed, Newyork 565 negyed, London 2568, Páris 3335, Milano 2530, Prága 1697 fél, Budapest 0.305, Belgrád 610, Bukarest 255, Varsó 18, Bécs 79 ötnyelcad, Szófia 530.

Nevesfémplác: 1 koronás 2000-2200 forint 5000-5500, 5 koronás 10500-11000, szinárany 19500-20500, platina 65-70 ezer.

Devizaközpont hivatalos árfolyamai. Brüsszel belga frank 965N1020, Amsterdam hollandi forint 7700-8140, Berlin márka 002-3. A többi változatlan.

Terménytőzsde zárlat: A mai terménytőzsdén az irányzat szilárd. A forgalom élénk.

Hivatalos árak: 76-os tiszavidéki buza 940-45, egyéb 930-35, 79 kilós 955-60, egyéb 945-55, rozs 640-50, takarmányárpa 560-620, sórárpa 675-700, köles 725-75, zab 620-35, tengeri 680-700, repce 145-50, korpa 40500-41000.

Ferencvárosi sertésjelentés. Szabad vásári maradvány 115, érkezett 288, eladatott 203.

Árak: Könnyű 7200-800, nehéz 7400-900.

Zártvasári maradvány 9, érkezett 32, eladatott 18. Árak a fentiek.

Rankai Gyula értékpapírkereskedő, az értéktőzsde rendes tagja, szombaton d. u. 3-6, Péterfia 70. sz. alatt lakásán megbízásokat eload.

Dohányzsineg,

Alapítva 1823

bornyomózsák,**kénvirág, kéntalp**

jutányosan beszerezhető a

Csanak József K. Rt. fűszerüzletében

Piac-utca 51. Főpostával szembe

Telefon 70.

Az olasz kormány küldöttei Magyarországon.

A magyar kormány ez év június havában Sober Béla államtitkár, a pénzügyi központ vezérigazgatójának vezetése alatt delegációt küldött Rómába a magyar-olasz háború előtti tanzós és az ezzel összefüggő pénzügyi kérdések megvitatása véget. Most arról értesülünk, hogy az olasz kormány október havában Bud-

apestre küldi megbízottait, hogy folytatassák a római tárgyalásokat. Valószínű, hogy Broachi mérmököt, olasz miniszteri tanácsost, aki jelenleg Bécsben van, küldi Budapestre és több olasz szakértővel újból megkezdik a magyar kormány megbízottival a tárgyalásokat és valószínűleg be is fejezik.

Debrecen holnapi ünnepe.**A vendégek érkezése.**

Debrecen város holnapi kétős ünnepének méltó hatása alatt áll minden kultur érzékű lakosa ennek a városnak. Zászlódsít ilt a város, hogy külsőleg in kifejezze milyen ünnepet ül.

Este fél kilenckor ékeznek a magas vendégek, fogadtatásuk ünneplés lesz. Az ünnepek alkalmából az egyetemi rendezőség a következő tájékoztató felvilágosítást adja ki a lapunk útján:

A nagyközönség tájékoztatására közli az egyetem rektora, hogy a nagyerdei klinikai telepen folyó hó 23-án, vasárnap délelőtt fél 11 órakor tartandó telep-felavató ünnepé-

lyén az érdeklődő művelt közönség meghívó és belépő-jegy nélkül is részt vehet.

A díszdoktori avatáson azonban, mely a belgyógyászati pavillon előadótermében fog megtartatni, a terem befogadó képességének korlátolt voltára tekintettel, — csak azok a vendégek (hatóságok és hivatalok képviselői) vehetnek részt, kik külön meghívót kaptak.

Az egyetem tanácsa, amidőn az új telep kapuit a nagyközönség előtt megnyitja, minden esetre számot tart arra, hogy a telep felszerelése, mint nemzeti vagyon, a legmesszebb menő kiméletben fog részesülni.

A meggyilkolt olasz tisztek temetése.

Róma, szept. 21. Az egész Róma a meggyilkolt olasz tisztek koporsóinak fogadtatására készül. A holttesteket a St. Marco nevű hadihajó fedélzetén hozzák Tarentóba, ahová a halottakat szállító hajót több torpedózó kíséri. A koporsók szombaton délután fognak Rómába érkezni. A megérkezés után az olasz kormány tagjai teljes számban meg fog-

nak jeleni az állomáson, ahonnan ünnepélyes díszmenetben kísérik a halottakat a városba. A diplomáciai ikar beletérve az amerikai nagy követséget is képviselve lesz a menetben, amelyet a nemzeti egyesületek rendeznek. A menet főrendezője külön bizottság gondjára van bízva, amelynek neve: „Királyért és Hazáért.”

Poincaré és Baldwin tanácskozása biztosította a világbékét.**Az angol sajtó felfogása a párisi tárgyalásokról.**

London, szept. 21. Az angol sajtó élénken foglalkozik Baldwin és Poincaré találkozásával. Az a közvélemény, amelyet a két államférfi találkozás után kiadtak, Londonban nagy meglepetést keltett. A beszélgetés tartalmát természetesen szigorúan titokban tartják és amit egyes lapok erre vonatkozólag írnak, az nem egyéb üres találgatásnál. A hivatalos közvéleménynek azt a helyét, hogy a két miniszterelnök természetesen nem juthatott egyetlen találkozás során végleges megállapodásra, általánoságban ugy magyarázzák, hogy ezt az eső találkozást további megbeszélések fogják követni. Baldwin ma utazik el Párisból. Valószínűleg elutazása előtt még egyszer összejön Poincaréval. Ugy az angol, mint a francia köz-

vélemény igen kedvező hatást vár attól, hogy a két miniszterelnöknek alkalmá volt egymást személyesen megismerni. A hivatalos közvéleménynek az a mondata, amely a két államférfi nézeteinek közösségét alapította meg és arra a szerepre utalt amely a világbéke fenartása körül Anglia és Franciaország egyetértését megilleti, ez alkalommal sokkal nyomatékosabban és tartalmasabban hangzott, mint máskor.

Mindenki érzi, hogy a világ békéjének biztosítása valóban rendkívül nagy mértékben függ Anglia és Franciaország együttműködésétől, mind az érzi, hogy a közvéleménynek ez a megállapítása többet jelent üres szónál, mert hiszen a két ország közt az utóbbi időben

felmerült ellentétek nem szoritkoztak pusztán a módszer kérdésére.

Ha sikerült tehát a tanácskozás során ezen a ponton megnyugvást teremteni, akkor a két államférfi valóban eredményes munkát végzett és a jövőben érezhető javulásra lehet számítani abban a tekintetben, hogy a jövátételi problémának és az Európa nyugalalmát háborító egyéb kérdéseknek kezelésében a módszereket összehangolják. Természetes azonban, hogy senki sem számít csodákra és általában hangoztatják, hogy a jövátételi kérdés szövevényét csak hosszas és fáradságos munkával lehet szétfejtetni. Kétségtelen, hogy Anglia és Franciaország a két miniszterelnök találkozásának eredményeképpen ma közelebb áll egymáshoz, mint az utóbbi hónapokban. A helyzet tehát megváltozott és a megoldás utja megnyílt. Mégis nem lehet elfeledni, hogy Németország semmivel sem lett gazdagabb azóta, hogy a franciák a Ruhr-vidéket megszállították és ma is fenáll az a szükség, hogy a problémát az aktuális megvilágításban vegyék szemügyre.

Elfojtották**a kommunista felkelést.**

Belgrád, szept. 21. Szófiai jelentés szerint a Caneov kormányának sikerült a kommunista felkelést eszrajában elfojtani. A felkelés jól volt meg szervezve, de korábban tört ki mint terveztek. A bolgár határon erős jugoszláv csapatok állnak, hogy a bandák betörését elhárítsák.

Milyen időnk lesz?**Meteorológiai intézet jelentése.**

Hazánkban helyenként még egy kis eső volt. Az ég tulnyomóan boros a hőmérséklet általánosan süllyed. A tegnapi maximuma 24 fok Pécsen, a ma regeli minimum 5 fok Egerben. Id: prognózis: Átmeneti hőemelkedéssel, eső, majd megélenkülő nyugati szelekkel hősüllyedés várható.

Színház.**A Csokonai színház műsora:**

Szombaton: Sybill, B) bérlet.

Vasárnap délután: A sárga csikó, népszínmű.

Vasárnap este: Sybill.

Hétfőn: Folt, amely tisztít. A bérlet.

Kedden: A fekete gyémántok, újdonság, bérletszünet.

Szerdán: A fekete gyémántok, B) bérlet.

Csütörtökön: A cigánybáró, C) bérlet.

Pénteken: A fekete gyémántok, D) bérlet.

Mindennek a tyuk az oka, amerikai burleszk vígjáték, 5 felvonásban az Apollóban.

Vig-est. — Kacagás ma az Apollóban.

Hogy lett Kittyből primadonna, ma az Apollóban.

Gyógyszerészeti

és kereskedelmi

Dobozok,

minden változatba készítenek

DÁVIDHÁZY KÁLMÁN könyvkötészeti

és dobozgyár r.-t.-nél, DEBRECZEN.

FÜVÉSZKERT-U. 9.

Kitűnő**férfi fehérneműek****Frank Edénél****Szegény ember**

olesón fehérneműt és egyéb divatcikket csakis a

Közszükségleti Áruházban

vásárolhat, mert ott minden nagyon olesó. — Csapó-utca 9. szám.

Ujdonságok.

Vasárnapi Istentisztelet. A református templomban: Nagytömbben délelőtt 10 órakor prédikál: dr. Bütykös Béla s. lelkész. délután 5 órakor prédikál Barcza József th.

Kistemplomban délelőtt 9 órakor prédikál Gábor András s. lelkész. délelőtt 11 órakor prédikál Baja Mihály lelkész. Karéneket énekel a Kossuth dalkör. délután 3 órakor gyermekistentisztelet tart Ury Ferenc s. lelkész. — Kossuth-utcai templomban délelőtt 10 órakor prédikál Sipos Imre közp. lelkész. hivatal vezető. délután 3 órakor gyermekistentisztelet tart Tóth Sándor. délután 5 órakor prédikál Gábor András s. lelkész. — Arpad-téri templomban délelőtt 10 órakor prédikál Molnár Ferenc lelkész. délután 3 órakor gyermekistentisztelet tart Peleskey Sándor s. lelkész. — Ispótyai templomban délelőtt 10 órakor prédikál Peleskey Sándor s. lelkész. délután 3 órakor gyermekistentisztelet tart Kántor József vallástanió lelkész. — Homokkerten délelőtt 10 órakor prédikál Makai Lajos vallástanió lelkész. — Nyilastelepen délután 4 órakor gyermekistentisztelet tart dr. Bütykös Béla s. lelkész. — Tanyai istentisztelet: szept. 23-án istentisztelet tartanak a Halápon Vajda László vt. lelkész. Ondod Kádár dülöben Ury Ferenc templomegyesületi titkár. Szepesen Nagy Lajos vt. lelkész. — Kórházban fél 10 órakor dr. Ferenczy Gyula ny. egyet. tanár. Kántor József vt. lelkész. — Ifjúsági istentisztelet tartanak délelőtt 11 órakor a Kollégiumi Oratóriumban. prédikál Mezey Béla vallástanió lelkész. Kossuth-utcai templomban délelőtt fél 12 órakor prédikál Kántor József vallástanió lelkész.

Az ág. hitv. ev. templomban (Miklós-utca 3. sz.) az istentisztelet folyó hó 23-án. vasárnap délelőtt 10 órakor Farkas Győző lelkész végzi.

Esküvő. Tiszakeszi Nagy Tera és Magyarbikali Hankovits Ferenc m. kir. honvéd főhadnagy f. hó 22-én ma, szombaton délután 5 órakor tartják esküvőjüket a róm. kath. templomban.

A Konfirmált Leányok Szövetségének összejövetele vasárnap délután fél 4 órakor a Fűvészkert-utcai fiúiskolában. a 6. sz. tanteremben tartatik.

A Debreceni Keresztény Ifjúsági Egyesület f. hó 23-án rendes heti összejövetelét Kollégium földszint 4. sz. alatt, délután 5 órakor tartja.

Esküvő. Folyó hó 22-én, délután 4 órakor tartják esküvőjüket a Nagy templomban Franyeczky Iruska és Nagy Zoltán a miskolci Munkásbetegsegélyező szamosztályának h. főnöke.

Unitárius istentisztelet. Józsa Miklós budapesti unitárius esperes, püspök, vicarius szeptember hó 30-án, d. e. fél 12 órakor a Kossuth-utcai ref. templomban őszi háladási istentiszteletet tart és urvacsorát oszt. Szeptember 29-én d. u. 5 órakor a gondnoki hivatalban Hatvan-u. 24. szám), egyházközségi és presbitéri gyűlés lesz esperes ur részvételével, melyre a helyi és vidéki híveket a gondnok-
ság az uton hívja meg.

BIRÓ

Szintartó ruha-, selyem-, szőrme műfestő és vegytisztító.

Festés és tisztítás a legújabb eljárás szerint készül, miáltal a ruha rongálástól megóvódik. — Gyaszruhákat festése a kívánt időre. — Festő és tisztító telep:

„Arany Bika“ m. épület.

FELVÉTELI HELYSÉG:

Piac-utca 77. sz. „Szikra“ kézimunka üzlet. — Széchenyi-u. 1. Szilágyi kézimunka és műhímző üzlet.

Az olaszok százezer katonát vontak össze a határon.

Gráz, szept. 21. A Grazer Tages Postnak jelentik Belgrádból: Ide érkezett jelentések szerint

az olaszok a határon 100 ezer katonát vontak össze. Az olasz vezérkari főnök is a határ közelében tartózkodik.

Legszebb kalász kiállítás megnyitása.

Vasárnap délelőtt 9 órakor lesz a Tiszántúli Mezőgazdasági Kamara Legszebb kalász kiállításának megnyitása. A kiállítás megnyitására a földművelésügyi miniszter képviselőjében dr. Gallay Kálmán államtitkár és dr. Parragh Gyula tanácsost küldte ki. A kamara a legszebb kalász pályázat bíráló bizottságába dr. Vargha Kálmán gazdasági akadémiai igazgatót, Legány Ödön és Szakács Elemér legkiválóbb magyar növény-nemesítőket kérte fel. A bírálattal ma délután lesz, annak eredménye már a megnyitó napján meg is lesz jelölve a pályázó kalászkötegeken.

A nagyszerű kiállítást vasárnap délelőtt 9 órakor dr. gróf Almásy Imre, Országos Mezőgazdasági Kamara és Tiszántúli Mezőgazdasági Kamara elnök nyitja meg. A megnyitáson megjelennek gróf Klebelsberg Kunó

közoktatásügyi miniszter, dr. Tóth Elemér és dr. Tóth Lajos államtitkárak is, kik éppen városunkban időznek, ugyancsak városunkban a kiállítás pontban kilenc órakor lesz, utána a kiállítás mellett levő nagyteremben a legkiválóbb növény-nemesítők tartanak a nemesített vetőmagvak nagyelőnyéről és a tiszántúli gazdálkodás óriási nehézségeinek leküzdéséről előadást. Az előadások díjtalanok, azokat dr. Rácz Lajos kamara igazgató beszéde nyitja meg.

Ugy a kiállítást, mint az előadásokat minden debreceni gazdának ajánljuk figyelmebe. Onnét egy gazdának sem maradhat el, aki arra kíván törekedni, hogy a földjén a mostaninál sokkalta többet és jobbat termeljen!

Koporsót vitt a titokzatos repülőgép.

Tegnap kora délelőtt távirat érkezett München rendőrkapitányától a budapesti rendőrséghez, hogy Münchenből elindult egy titokzatos repülőgép. Az a gyanu, hogy a német gépkocsin alumínium koporsóban holtestet vittek. A repülőgép, amelyet német pilóta vezet Münchenből Konstantinápolyba igyekezett. Felhívták a magyar rendőrséget, hogy az engedély nélkül holtestet szállító repülőgépet állítsák meg utjában, mert nagyon valószínű, hogy Budapesten fognak átrepülni.

Alig érkeztek ki a detektívek a Mátyásföldre, amikor a láthatárról

feltűnt egy idegen repülőgép. Sikló repüléssel szállott alá és így a probléma megoldódott. Az utas fiúkében ott találtak egy kis alumínium koporsót, amelyben egy 9 éves halott kis lány feküdt. Kiderült, hogy a halott kislány, akinek neve Humia Mia egy török főúri család gyermeke. A kis lány Münchenben halt meg, s hogy szülőföldjében eltemethessék a holtestet, azért vettek igénybe repülőgépet. A holtestenek Münchenből való elszállításához, ehhez pedig a müncheni rendőrség engedélyre szükséges és addig míg az meg nem érkezik nem engedik tovább szállítani a kis ezüstös koporsót.

Vasárnapi iskolák a következő helyen tartanak: Diakonissza-Othoban Ispótyai-telep 9. sz. délelőtt 9 órakor. Széchenyi-u. 4. sz. a paróchián délelőtt 9 órakor. Dóczy intézetben Kossuth-u. délelőtt 9 órakor. Leány-u. iskolában délelőtt 9 órakor. Nőegyleti Árvaházban délelőtt 8 órakor. Csapókereti iskolában délelőtt 9 órakor. Csap-u. iskolában délelőtt 11 órakor. Homokkerti imaházban délelőtt 11 órakor. Egyház-téri fiúiskolában délelőtt 11 órakor. Pacsirta-utcai fiúiskolában délelőtt 9 órakor.

A Kálvinisták Templomegyesülete vegyeskarának tanulási órái hetenként csütörtökön tartanak a Kollégium ének és zenetermében. Este 7-8 óráig a hölgyek, 8-9-ig a férfiak részére. Új tagok jelentkezését ugyanakkor elfogadja Szabó Lajos ref. kántor, karnagy.

Máthé János vízvezetési szerelőmester, készít vízvezeték, csatornázás és fürdőberendezési munkálatokat, valamint a szakban vágó javításokat is. Raktáron szivattyúk, fürdőberendezési tárgyak, üllőkádak, gázfűrdőkályhák, 1000 lt. víztartályok. Telefon 3-21.

Dr. Horváth Jenő ügyvéd irodáját Széchenyi-utca 19. szám alól Ferenc József-ut 11-15. szám alá (Magyar Ált. Hitelbank terményszámlájának volt helyiségebe, I. em.) helyezte át.

Tolvaj járt a színház öltözőjében. Veszteség érte a Csokonai színház ruhatárát, melynek egyik értékes darabja volt az a nagy földig érő piros köpeny, amit legutóbb Perényi vi-selt nagy büszkén a Sybill előadásán. A köpenyeg ott lógott a férfi karszemélyzet öltözőjében s onnan tűnt el eddig megmagyarázhatatlan módon. A hiányt tegnap vették észre és azonnal jelentették a rendőrségen is. A köpenyeg egy földig érő, piros köpenyeg, bársony gallérral s nagy sárga gombokkal. A nyomozás megindult. A színház igazgatósága nagy jutalmat tűzött ki a nyomravezetőnek. Az eltűnt köpenyeg mai forgalmi értéke meghaladja az egymilliót.

Tükrögyártás üvegesítéssel, régi tükrök ujjaöntése Sipkovits Béla üvegműipari vállalata, Sziv-utca 14-15. Telefon 3-56.

Börberi, Freskó, színes fehér szövet

és vászon különlegességekből a legdivatosabb ruhák jutányosan készülnek

MOSKOVITS uriszabó, DEBECZENBEN HATVAN-UTCA 6

Az árokréti bírtok bérlete. A városnak Árokréti-alsózállás nevű bírtokaért, melynek bérlete 6 évre szól, egyik régebbi árverésen Szilágyi János 186 kg rozs évi bérösszeget ajánlott meg. Később azonban egy másik gazdálkodó, Rózsa Dániel utóajánlatot adott be s az ujonnan megtartott árverésen 282 kg rozsot ígért. Most Rózsa beadványban fordult a város tanácsához, melyben elpanaszolta, hogy a bérbe vett földet már évek óta nem trágyázza a régi bérlő s így, ha rendbe akarná hozni, rengeteg költséget kellene rá áldozni. Több ok fel-
említésével arra kérte a tanácsot, hogy szállítsa le a mostani bért, amely mellett nem tudna gazdálkodni és szakemberek véleménye alapján állapítsa meg a haszonbért. A tisztj fő-
ügyész szintén tulmagasnak találta a 285 kg évi bért. A tegnapi tanácsülés kimondotta, hogy mivel a tanácsnak nem áll jogában a haszonbérleti összegeket leszállítani, Rózsa Dániel kérelmét a bérösszeg megállapítása végett pártolól a közgyűlés elé fogja terjeszteni.

A Mansz iparos szakosztálya föl-kéri tagjait, hogy vasárnap délután 4 órakor az ipartársulat kis tanács-
termében (Simonffy-u. 1-c.) a leányegyesületi elnök és tisztjkar válassza leányokat küldjék fel. Tagokul leányok még ugyanakkor jelentkezhetnek. A hétfőn délután 4 órai vá-
lasztmányi gyűlésre pontos megjelenést kérünk, fontos ügyekben. Elnökség.

A Hortobágy malom átszerelése befejeztetvén, a modernül átalakított malomban a vág- és csereőrés megkezdődött.

A szamar is... Mindennek halad fel az ára nap-nap után. Kezdi a buza és végzi a szamar. Eddig eső-könnyűségéről volt nevezetes, de most már arról híres, hogy nagy az ára. Szegény csacsi se gondolta volna, hogy mire szamar lesz belőle fél millió koronáért lehet megvásárolni. Pedig szentigaz. A legutóbbi pesti lóvásáron a szamar is felugrott az árával, mert 580 ezer koronáért vették darabját.

Hölgyek aráról szeplőt, májfoltot, hajszálakat eltávolít végleg. Arcmasszázs, mely üdít, fiatalít, bérletben kapható „Vénus“ kozmetika. — Széchenyi-utca 16.

Magasárban veszek vastag tükröket, Sipkovits tükrögyártás, üvegesítéssel. Sziv 14-15. Telefon 356.

2800 korona egy pár női harisnya 2300 korona egy pár férfi f. uszelli Benyáts Emil harsinygyárában. Eladás nagyban és kicsinyben. Főter Tisza-paloták.

Klonda szűcs szőrme ruhákat legolcsóbban készít, alakít, javít Verbőczy utca 2. iparkamara. Telefon 14-25.

Sport.

A vasárnapi atletikai verseny. Nagyszámu nevezés érkezett a vasárnapi atletikai versenyre, mely vasárnap délután lesz a DTE nagyteret pályáján. Keletmagyarország 1923 évi bajnoki címéért fog folyani a nagyon érdekes és erős küzdelem. Tekintve, hogy ifjúsági atletikánk nagy formában vannak, elsőrangú eredmények és új rekordok várhatók. A szép versenyre jegyek Springer József könyvkereskedésében kaphatók. (Főposta mellett.)

Olvassa el a VILLAM vasárnapi számát

SZIREK ANDRÁS

elsőrendű uri- és egyenruha szabósága Angol gyapjuszövetek, iskolai és egyenruházat sapkák raktára.

Szent Anna-utca 1. szám
Telefon: 5-09.

Nyílttér.

Nagy áresés!

Szövetimből öltönyt 180.00 K-tól.
Téli kabát munkadíja 50.000 K-tól.
Tegdes János,
Péterfia-u. 42.

Viszketegség

rűhesség, sömör ellen használja a rég bevált **ANTISKABIN-T** magyar neve **BORÓKAKENŐCS.**
Kapható minden gyógyszertárban.
Gyártja: KOZMOCHEMIA R.T.
Budapest, VII. Dembinszky-utca 4. sz.

SCHMOLL-paszta

valódi, minden színben mindég a legolcsóbban.
STERN Piac-u. 10. festékkü-
letében, a Bikkával szemben.

OCSKA

vasat, rozot és mindennemű fémelt legmagasabb árért veszek. Kovácsok-nak használhatóbe.
Steiner
cserélek. Nagyobb tételt elszállítok.
Éstös-utca 110. — TELEFON 6-86.

HAZAI GYÁRTMÁNY

Eladó

téli-nyári lakásra alkalmas beköltözhető

nyaraló

A sarandi állomással szemben, 3 szoba, előszoba, üveges veranda és mellékhelyiségek. Gazdasági udvar köztállással, felszerelt, disznóállal, sütőkamennel és szivattyús jövizű kúttal. 500 négyszögöl veteményes, 500 négyszögöl szőlőskerttel, 140 drb. termő gyümölcsfával. 0000000000
CIM A KIADÓBAN.

Levelezés

Megnősülne ezutno, ösmertiség hiányában intelligens 34 éves kereskedő, üzlettulajdonos, csak is hozománnyal rendelkező úri leányok leveleit veszem figyelembe, discretió fenn-tartásával. Jelige „Kereskedő”. Levelek kiadónkhoz küldendők.
8855

Ajánlat

Hódjarku fedélcserép kapható „Bohn cserép-lerakot” Máv. fűtőház mellett.
8766
Középiszkolás tanuló leányt, teljes ellátásra elfogadok. Széchenyi-ut 7. szám.
— Gy.
Sestakerti bor legolcsóbban kapható Pénteknél. Kigyó-u. 43.
8842

NE DOBJA EL

ÜVEGJEIT, mert dr. Szelényi Arpad vegyészgyára Péterfia-utca 46. jó árat fizet érte.

Puskaműves műhely megnyitás!

Van szerencsém a n. é. közönség szíves tudomására hozni, hogy a LADANYI J. és Tsa puskaműves cégtől kileptem és

Vár-utca 9. szám alatt
(Nyomató-utca sarok) puskaműves műhelyemet újból megnyitottam. Minden e szakmába vágó javításokat, agyazásokat, átalakításokat és barnításokat szakszerűen és jótállás mellett eszközölök.

Egy tanuló felvétetik.
A nagyérdemű közönség szíves pártfogását kérem
NAGY ISTVAN,
puskaműves,
Vár-utca 9. szám.

5 millió koronáért megkapható!

rengeteg szőlőterméssel együtt

a Csapókert, Báthori-utca 30. számjelmű ezer négyszögöl **termő szőlő!**

Aki legelőbb leteszi a foglalót a NAGY LAJOS irodában, Veres utca 9. szám alatt, azé lesz a szőlő ezért a potom árért, melyért ma még ennyi üres telket sem kap!

Házvevők!

Nézzenek szét előbb a városban, akkor majd meg fogják látni azt, hogy micsoda árat kérnek egy-egy lerombolni való házért, még a külsőségen is!

Ez a ház ma azok mellett palota és ajándék!

Tejlesen újonnan átrenoválva! Semmit a világon javítani, reperálni nem kell rajta! Három utca sarok! Villany, víz, csatorna bevezetve!

A vevő azonnali beköltözésre kap két hatalmas nagy szobát,

előszobával, konyhával, nyitott verandával, nagy pincével és fűskamarával!
Meszena-utca 26. — Maróthy György utca 27. — Gólya-utca 1. sz. ház ez!
A Péterfiából nyíló „Egymalom-utca” egyenesen belemegy a Maróthy György utcába, a Rákóczi-utca felől nyíló „Leány-utca” pedig a Meszena-utca!
A vételi ügylet a NAGY LAJOS irodában köthető meg, Veres-utca 9. szám.

Elektromos gépek,

villanymotorok, díkmotortekercsek, fa-vit. vesz. elad. csoról. Vilmos szerelési anyagaok és izzó lámpát a legolcsóbb napi árban szállít Földvári, Debreceni Eladó Elektro-technikai gyár Debrecen, Széchenyi u. 35. telefon 168
Forgalmas keresma berendezéssel átadó — Cim a kiadóban, 8901
Jó házikoszt benté-kezésre és kihordásra kapható Varga utca 28.

Egy szoba, konyha és mellékhelyiségből álló lakásmat átadom annak, aki szoba és konyháj berendezésemet átveszi. Baromfi és sertés tartás megengedve. Cim a kiadóhivatalban. 8842

Egy szoba, előszoba, konyha fűskamara, padlás buterral átadó. 8876

Kárpitos munkát jó áron vállal Nagy Antal, Arany János-u. 38. 8878

6 darab hordót (11 hektó) fele mustér — használatra kiadok. — Honvéd-u. 42. 8843

500.000 korona kölcsönt adok iparosnak, vagy kereskedőnek, a pénz azonnal rendelkezésre. Cim a kiadóhivatalban. 8881

Pérez tízmillió kisebb tételkben is kiadó, ingatlanra. Pataky. — Csapó-utca 19. 8907

Macson 71 hold föld azonnal kiadó. — Értekezni Kölesy-utca 8. 8904

Kiadó nagy szoba, előszobával, mely konyhának is használható. Cim a kiadóban. 8903

100.000 koronát fizetek egy szoba, konyhás lakásért. Cim a kiadóhivatalban. 8851

Bejárónét délutánra fogadok. Jelentkezéskönyvvél. Kossuth-u. 13. I. emelet. 8898

Fuvarozást egy lóra vállalko. Veres-utca 22. Utcái lakás. 8890

Gyakorlott jumper horgolónok munkát — kaphatnak Horváthé, Bika épület, Hitelbank volt áru osztálya, I. emelet. 8892

Debreceni lakásmat elcserelném Budapesti lakással. Farkasné. Erzsébet-u. 79. 8911

Jó házikoszt benté-kezésre és kihordásra kapható, Varga-utca 28. 8916

Egy szoba, konyhás lakásért 200.000 koronát fizetek. Cim kiadóban. 8908

Egy szobás, konyhás házfelügyelői utcai lakásmat feleserelemnél privát lakással, hasonlóval, vagy esetleg egy szoba is lehet, rá fizetek. Cim kiadóban. 8910

Ocska fogla nagyob mennyiségben kapható Cim a kiadóban. 8905

Szabadrendelkezési nagy szoba, veranda, mellékhelyiségekkel — kiadó. Komlóssy-ut 36. 8901

Kereslet.

Aranyat, ezüstöt, briliánsat, — zálogcédulát vesz. meghívásra hár-bor is elmegy Steiner Mihály, Hatvan u. 2. sz. I. emelet.

Gyakorlott varró leány felvétetik. Széchenyi-u. 7. I. em. 8895

Kézbesítő asszonyok felvétetnek a kiadóhivatalban.

Veszek aranyat, ezüstöt, briliánsat, antik ékszert, zálogcédulát legmagasabb napi árban — Grötsch György, Kossuth-utca 15. sz. ajtó ház. 8896

Kifutó fiu azonnal felvétetik Péntes, Rákóczi és Leány-utca sarok. 8865

Kutszivatyu felső csőállványát és húzó-ját, kisebb alakut megvételre keresek. Cim a kiadóhivatalban. x

Keresek butorozott szobát, konyhával, — gyermektelen házaspár részére, Lehetőleg a belvárosban. Horváth fed-rész. Bika szálló. 8801

Lehetőleg azonnali belépésre keres fiatal intelligens iparos asz-szony házvételőnőit — vagy hasonló állást úri családnál. Esetleg 3-6 éves gyermekek mel-lé is megyek. Vidéki meghívások előnyben. Cim a kiadóban. 8202

Egy tanuló leány — vagy fiu hölgy fodrász tanulónak fizetéssel felvétetik. Ramminger — hölgyfodrásznál, Varga utca 1. sz. 8770

Teljes ellátást nyer-hez két középiszkolás tanuló külön szoba és fürdőszoba használat-tal úri családnál. Cim a kiadóhivatalban. 23

Nyugalmazott fő-mozdonyvezető uradna lombra, malomba, főgépész állást keres. Cim Szakmáry Ferenc, — Nádudvar. 8884

Mindenes szakácsné úri házhoz, kis család-hoz, elcsere felvétetik. Aki állandó helyet akar, csak az jelentke-zzen. Cim a kiadóhivatalban. x

Aranyat, ezüstöt, briliánsat és használt mü-fogakat legmagasabb áron vásárol Stassik és Blattner, Csapó utca 12. szám. 8142

Perfekt gyorsíró jog-haligató, lehetőleg — banknál azonnali alkalmazást keres. Cim a kiadóban. 8882

Mosóné, ki szépen mos. vasal. állandó alkalmazást nyer Al-bert Belvárosi éttermé-ben. Jelentkezéssel szol-gálati könyvvél vagy bizonyítvánnyal. 8918

2-3 szobás nyaralót bérbe vennék május 1-ig. Ajánlatot kérek „Május 1-ig” címre a kiadóban. 8902

Munkás hordás; mun-kára kerestetik. Timár utca 11. 8894

Mosogató asszony és konyha leányok felvé-tetnek Albert Belvá-rosi éttermében. Jelent-kezős könyvvél vagy hatósági bizonyítvány-nal. 8917

Feles munkára ke-rékgyártók felvétetnek Ugyanott egy asztali-spór eladó. Mjklós-u. 48. 8889

Borbélyeség kisze-gítőnek felvéteti. Kraft Csapó 97. 8877

Szakácsné, ki jól há-ziasan főz, magas fizet-éssel felvétetik Albert Belvárosi éttermében. Jelentkezés szolgálati könyvvél vagy ható-sági bizonyítvánnyal. 8916

Boroshordókat et-adunk — és kölcsön-adunk. Kádármeztart keresünk. Borkereske-delmi Piac u. 58. 7279

Eladó egy székér disznótok. jutányosan. Sámson-uti Gerébí tel-lep. Irán-utca 4. 8841

Fűszerüzlet berende-zéssel, jó forgalmu, más vállalat miatt el-adó. Cim a kiadóban. 8874

Eladó Csillag-utca 70 számú ház. 1 szoba, konyha, előszoba, azo-nal elfoglalható. 8856

Kanári. Gyönyörű hangu eladó. Péntes, Rákóczi és Leány-utca sarok. 8886

Eladó kisebb na-gyob boros hordók. — Széchenyi-u. 6. 8887

Rézagy három részes madracal eladó. Cim a kiadóhivatalban. 23

Ház új, masszív, hor-gonyozott pléttelős, — dupla 7 helyiségből álló vastéglá épület — szőlővel fogalmas fu-szerüzlettel, átalmerés, trafik engedéllyel ju-tányosan azonnali be-költözésre eladó. Kis-hegyesi-ut. Vulkán tég-lagyárnál. 8897

Egy kocsai halyiga, egy könnyű szekér, 2 lóra való kulesos szer-csám, csaknem új, egy-ikás koca, 7 malaccal, két hízó, egy 8 HP ma-színjű csapó garnitúra, teljesen felsze-relve sürgösen eladó. Értekezni lehet. Hód-járó-ut 46. 8900

Föld eladó ondonon, 2 vagy 3 hold. Pataky Csapó-utca 19., kereszt-épület. 8908

Eladó családi házas telek, családi körülmé-nyek miatt. Csapókert-ben, beköltözhető la-kással, minden elfogad-ható árat. Értekezni: Csapó-utca 41. kereszt-épület, tulajdonossal. 8899

Egy nagy kerek hus-sozó teknő, különösen hasznosnak alkalmas el-adó. Homokkert, Do-mahidy-u. 1. 8888

Egy nagy utazó ko-sár eladó. Csillag-utca 17., 3. ajtó. 8884

Világosra festett új konyha berendezés el-adó. Szent-Anna-u. 25. asztalos műhely. 8883

Eladó nagy szőlő-táposó kád. 30 darab káposztás hordó, eset-leg borkak használható Csapó-utca 98. 8879